

Tárgytematika

Szociális munka időszerű kérdései az EU-ban és Magyarországon

LGB_SM012_3

Tárgyfelelős neve: dr. Puli Edit

Félév: 2014/15/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A Szociális munka BA szak integráló stúdiuma, amely áttekintést nyújt elsősorban korunk kihívásairól: globalizáció, individualizáció, munkaerőpiac átalakulása, gazdasági-társadalmi válságok, idősödő, gyorsan népesedő társadalmak stb.; a változó szociális szükségletekről és szociális munka lehetséges válaszairól. Tájékoztatót ad az EU és a világ egyes országaiban folyó szociális munka fejlődésének trendjeiről, a polgári demokráciákban kialakult szociális munkában alkalmazott szellemiségek és modellek előnyeiről, lehetőségeiről és a gyakorlati tapasztalatok integrációjáról, a hazai és külföldi modernizációs kísérletekről. A stúdium szándéka a leendő szociális szakember szakértelmének fejlesztése, hozzájárulás a szociális szükségletek, - problémák és az arra adható társadalmi és intézményes válaszok, továbbá a szociális szakma tágabb dimenzióinak, szakmaköziségének megértéséhez, összességében elméleti keret nyújtása a gyakorlatorientált szakmáról. A fenti tartalmak feldolgozásával az összefüggésekben való gondolkodásra, a szociális munka változásainak és fejlődésének követésére, értelmezésére, kritikai analízisére, reflexiójára, a szakanyagok felhasználására való felkészítés, továbbá a szakmai identitás és az Etikai Kódex szerinti magatartás alakítása.

TANTÁRGY TARTALMA

A szociális munkát befolyásoló globális folyamatok és következmények az 1970-es évektől. - Az állam – társadalom és a szociális szolgáltatások viszonyrendszere és változásai. - Értékek változásai és a szociális munka. A modern szociális munka missziójának alapösszefüggései. A szociális munka beavatkozások szemléleti alapjai. A menedzserizmus hatása és a jog vezérelte szociális munka. A kritikai-, a reflektív, a tényalapú-, a konstruktív szociális munka modellje. Szakmaközi együttműködés (ip) és a szociális munka. Az elmélet gyakorlat integrációjának szükségessége és megvalósítási lehetőségei.

A fenti tartalmak feldolgozásával az összefüggésekben való gondolkodásra, a szociális munka és szociálpolitika változásainak követésére, értelmezésére, kritikai analízisére, reflexiójára, a szakanyagok felhasználására ösztönzés, a szakmai identitás alakítása.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Félév közben az alábbi irodalomjegyzék egy tanulmányának két-három tetszőleges módon választott szempont alapján történő elemző bemutatása és értékelése 3-5 oldalban, amelyet nyomtatott formában, személyesen kell beadni a harmadik konzultáción (a dolgozat értékelése beszámít a vizsga eredményébe).

Félév végén komplex vizsga, ahol egy véletlenszerűen választott záróvizsga-témakört egy három fős team közösen, meghatározott szempontok szerint dolgoz fel és prezentál. A team-ek meghallgatják, kiegészítik, megvitatják egymás tudásait. Szempontok:

- a témakör legfontosabb elméleti keretei (kutatások, nemzeti és szakmai stratégiák, jogforrások, különböző szakirodalmi nézőpontok, társadalmi viták, érvek és ellenérvek, stb.)
 - a fenti elméleti ismeretekhez kapcsolódó saját gyakorlati tapasztalatok, esetek eszköz-módszer fókuszú kreatív elemzése
 - integráció és összefüggések, gyakorlattól az elméletig és fordítva, - kérdések, dilemmák, kutatandó kérdések stb.
-

KÖTELEZŐ IRODALOM

- Andok F. és Tímár Sz. (2002): Dilemmák a szociális munkában. Esély, 4. 85-98.
- A szociális munka természete és a szociális munka-tudás' – oktatási segédanyag (tanszéki honlap).
- A szociális munkás-képzés globális alapelvei (2006) (tanszéki honlap).
- Asquith, S. – Clark, C. Waterhouse, L. (2008): A szociális munkások szerepe a 21. században Kapocs 35. április, 10-31.
- A Szociális Szakmai Szövetség állásfoglalása a családon belüli bántalmazás és a szociális munka viszonyáról (2002): Esély 6. 119-121.
- Bass L.-Darvas Á.-Dögei I.-Ferge Zs.-Tausz K. (2007): Szegénység és kirekesztés változása 2001-2006. Gyerekesély Füzetek 3., www.gyerekesely.hu
- Bass L.-Darvas Á.-Ferge Zs.-Simon M. (2008): A gyerekszegénység csökkentése továbbra is kulcskérdés. Esély 4.
- Bányai E. (2003): A családokat támogató szolgáltatások integrációja. Esély, 5. 15-26.
- Bányai E. (2007): Intenzív családmegtartó szolgáltatások (tanszéki honlap).
- Bódi F. (2001): A szociális ellátórendszer öröklött hiánya a falvakban Esély 4.
- Budai I. (2006): Megközelítések a szociális munkás-képzés fejlesztéséhez I. Esély 6. 62-88.
- Budai I. (2008): Szociális szaktudás – kompetenciák – képzés és a szakterdek kidolgozása Kapocs 37. 38-47., (vagy tanszéki honlap).
- Budai I. (2009): Az interprofesszionális együttműködés – mint a fejlesztés egyik lehetősége – és a szociális munka. Esély 5. 83-114.
- Budai I. (2010) 20 év után – önkritikusan, avagy mit tesz a szociálismunkás-képzés a szakmai identitás alakításában. Esély 4. 51-82.
- Budai I. – Nárαι M. (szerk.) (2011): Közösségi munka – társadalmi bevonás – integráció. Szöveggyűjtemény. Széchenyi István Egyetem, Győr, (TÁMOP 5.4.4. C. Útitársak c. projekt és a tanszék honlap).
- Budai I. – Nárαι M. (szerk.) (2012): Együttműködés és felelősségvállalás tanulása a szociális és közösségi munkában. Széchenyi István Egyetem, Győr, (TÁMOP 5.4.4. C. Útitársak c. projekt és tanszék honlap).
- Budai I. – Kozma J. (2012): A kompetencia-alapú képzés elé. TÁMOP 5.4.4. C Útitársak c. projekt honlap.
- Budai I. (2014): Az együttműködés - mint a szociális szolgáltatásokban folyó tevékenység egyik építőköve. (kézirat, tanszéki honlap).

- Bugarszky Zs. (2004): A szociális szolgáltatások újjászületése Magyarországon Esély 4. 101-110.
- Burgess, R. C. (2005): Az érzelmi intelligencia egyéni és szervezeti tanulást kiemelő modell: A dráma és a nyertesek háromszöge (tanszéki honlap).
- Ferge Zs. (2002): Az EU és a kirekesztés Esély 6. 3-13.
- Ferge Zs. (2005): Ellenálló egyenlőtlenségek Esély 4. 3-41.
- Ferge Zs.(2007): Mi történik a szegénységgel? Esély 4. 3-23.
- Ferge Zs. (2008): Miért szokatlanul nagyok a magyarországi egyenlőtlenségek? Esély 2. 3-14.
- Gaál J. (2004): A hajléktalanok visszavezetése a társadalomba Esély 1. 54-60.
- Galkovic D. (2007): A tehetetlenség lehetséges okai a gyermekjóléti ellátás területén Esély 3. 67-83.
- Hábermann Z. (2003): „Ahhoz, hogy elviselje az ember a stresszt, kell valami oldószer...” Esély 63-86.
- Hüse L. (2008): A kirekesztés diszkurzusa Kapocs 38. 2-23.
- Johnsson, E. - Svensson, K. (2005): A szociális munka elmélete – Gondolatok az intervenció felfogásáról és magyarázatáról (tanszéki honlap).
- Jordan, B. (2003): „Kemény szeretet”, szociális munka, társadalmi kirekesztés és a „harmadik út” Esély 4. 3-22.
- Kapocs szisztéma. (2003): Család, gyermek. Ifjúság, 4.
- Katz K. (2009): A szociális munka kultúrái. Esély 108-120.
- Kelemen G. (2006): Reflektív gondolkodás a szociális munkában Esély 1. 89-92.
- Kerecsi K. (2007): Büntetve gondolni? A javítóintézeti nevelés helye a fiatalok büntető igazságszolgáltatási rendszerében Esély 3. 36-54.
- Kozma J. (2004): Napszámosok. Esély, 6. 37-63.
- Kozma J. (2007): A szociális munka professzionalizációja a jóléti államokban I,III,III,IV. Kapocs 29, 30, 31,32. számok.
- Kozma J. (2007): A szociális szolgáltatások modernizációjának kérdései a szociális munka nézőpontjából Kapocs különszám, 4-19.
- Krémer B. (2008): A szociális szolgáltatások modernizációja – közpolitikai trendek, elvek, irányok. Kapocs évszám, 18-29.
- Lorenz, W. (2003): Szociális munka Európában – áttekintés és jövőbeni fejlődési irányok. Esély, 3. 3-17.
- Lorenz, W. (2006): az IFSW 50 éves világkonferenciáján elmondott beszéde. Háló december, vagy Kapocs 26. szám.
- Lorenz, W. (2008): A szociális munka és az új társadalmi rend: a szolidaritást gyengítő neoliberalizmus elutasítása Esély 1. 91-101.
- Németh L. (2006): Kedves Szociális Szakma! Háló január.
- Oross J. (2004): A társadalmi összetartozásról. Kapocs, augusztus.

Parton, N. – O'Byrne, P. (2006): Mi a konstruktív szociális munka? Esély 1. 47-66.

Pataki É. (2006): Kettős mandátum: a kontroll és a segítő funkció prolemtikája a szociális képzésekben. In: Albert J. (szerk.): Esélyek a szociális képzések megújítására. Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola – Iskolaszövetség. 97-108., vagy tanszéki honlap - Pataki É. (2008/a): A szociális szolgáltatások szakmai szabályozásának fejlesztése Kapocs 1. 2-13. - Pataki É. (2008/b): A kontroll és segítő funkció a szociális munkában, A kötelezett kliensekkel való munka elméleti és gyakorlati kérdései (tanszéki honlap).

Pataki F. (2011): A varázsát vesztett jövő Noran.

Somorjai I. (szerk.) (2001): Amivel még nem számolunk... Interprofesszionális együttműködés és szociális munka. Széchenyi I. Főiskola – Kávé Kiadó, Győr-Budapest.

Szalai J. (2004 és 2005): A jóléti fogda. Esély, 6. (19-36) és 1. (3-32).

Szalai J. (2008): Széttartó jövőképek Esély 2. 26-46.

Tamási E.(2003): A családon belüli erőszakról csendesebb, szentségtörő módon Esély 3. 111-121.

Vajda Zs. (2003): Az iskola, a társadalom és a társadalmi hátrányok Esély 18-35.

Varsányi E. (2000): Időélmény a segítség gyakorlatában. Esély, 6. 87-104.

Varsányi E. (2006): Szociális munka és kultúra Beszélő július-augusztus.

Varsányi E. (2006): Igeidők Parola 4. 20-22.

Varsányi E. (2007): Tartalmak és formák egysége a szociális munkában Esély 3. 67-83.

Zastrow, C. (1995): Mit tegyünk, hogy a szociális munka élvezetes hivatás legyen? Esély 1. 62-81.

Zelenák J. (2007): Személyközpontú segítő beszélgetés Kapocs 30. 33-35.

Az Esély folyóirat tanulmányainak elérhetősége: www.szochalo.esely; www.3sz.hu; www.klubhalo.hu; <http://www.szochalo.hu> –ről Folyóiratok/Esély, vagy http://www.matarka.hu/cikk_list.php?fusz=35410 linken.